

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen och 2 § i lagen om Pensionsskyddscentralen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen och lagen om Pensionsskyddscentralen ändras. De föreslagna ändringarna innehåller preciseringar i socialförsäkringsinstitutionernas uppgifter vad gäller genomförande av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen. Pensionsskyddscentralen föreslås få fler uppgifter för att utfärda intyg över tillämplig lagstiftning samt i ärenden om undantag.

Under 2020 kommer medlemsstaterna stegvis att övergå till elektroniskt informationsutbyte i genomförandet av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen. Det betyder att de successivt övergår från att bygga upp informationssystem till att driva och utveckla systemen. Elektroniska meddelanden kommer att överföras via en kontaktpunkt som är förlagd till Folkpensionsanstalten. I förslaget ingår ändringar i bestämmelserna om kontaktpunktens informationssystemtjänst. Ändringarna avser tjänster i den uppbyggda kontaktpunktens informationssystem och avtal som Folkpensionsanstalten har ingått om användningen av tjänsterna. Vissa bestämmelser behövs inte längre när den allmänna dataskyddsförordningen har trätt i kraft och ramavtalet om informationssystemtjänsten vid kontaktpunkten har införts.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2021.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	3
3 Målsättning	8
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	9
4.1 De viktigaste förslagen.....	9
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	10
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser	10
4.2.2 Konsekvenser för myndigheterna och medborgarna.....	11
4.2.3 Konsekvenser för informationssamhället.....	11
5 Alternativa handlingsvägar.....	12
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	12
6 Remissvar	12
7 Specialmotivering	14
7.1 Lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen.....	14
7.2 Lagen om Pensionsskyddscentralen.....	18
8 Ikraftträdande.....	18
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	18
LAGFÖRSLAG	20
1. Lag om ändring av lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen.....	20
2. Lag om ändring av 2 § i lagen om Pensionsskyddscentralen.....	25
BILAGA	26
PARALLELLTEXTER	26
1. Lag om ändring av lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen.....	26
2. Lag om ändring av 2 § i lagen om Pensionsskyddscentralen.....	34

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Den 29 april 2004 antog Europaparlamentet och rådet förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (nedan grundförordningen) och den 16 september 2009 förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (nedan tillämpningsförordningen).

Enligt förordningarna kommer medlemsstaterna efter en övergångsperiod att börja använda elektroniska handlingar i informationsutbytet sinsemellan. Strukturerade elektroniska handlingar kommer att förmedlas mellan kontaktpunkterna i medlemsstaterna via infrastrukturen EESSI (elektroniskt utbyte av sociala trygghetsuppgifter; Electronic Exchange of Social Security Information), som inrättats av Europeiska kommissionen och fungerar i ett skyddat nät. Socialförsäkringsinstitutionerna är skyldiga att använda kontaktpunkten i kontakterna med medlemsländerna. Samtliga meddelanden måste således gå via medlemsstaternas kontaktpunkter. Varje medlemsstat ansvarar själv för att bygga upp, administrera och upprätthålla den nationella delen av systemet. I Finland är kontaktpunkten förlagd till Folkpensionsanstalten.

Lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen (352/2010) trädde i kraft den 19 maj 2010 och den har delvis tillämpats redan från och med den 1 maj 2010 samtidigt som grundförordningen och tillämpningsförordningen började tillämpas. Lagen föreskriver om socialförsäkringsinstitutionernas uppgifter och behörighet när grundförordningen och tillämpningsförordningen tillämpas, om elektroniskt informationsutbyte och kontaktpunkten och om kostnadsfördelningen mellan de institutioner som använder kontaktpunkten. Övergången till elektroniskt informationsutbyte mellan medlemsstaterna har tagit längre tid i anspråk än väntat. Den gällande lagen har därför delvis hunnit bli föråldrad och den föreslås nu bli anpassad till institutionernas behörighet och kontaktpunktens struktur, verksamhet och tjänster. Folkpensionsanstalten har ingått avtal med de behöriga institutionerna om kontaktpunktens tjänster.

Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning (EU) 2016/679 (nedan dataskyddsförordningen), trädde i kraft den 24 maj 2016 och medlemsstaterna började tillämpa förordningen den 25 maj 2018. Avsikten är att den gällande lagen ska harmoniseras med dataskyddsförordningen.

1.2 Beredning

Lagförslaget har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med Folkpensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen. Under beredningens gång har kontaktpunkten vid Folkpensionsanstalten hörts.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

Lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen

I den gällande lagen finns bestämmelser om institutionernas skyldigheter för att fastställa tillämplig lagstiftning och om deras uppgifter för att utfärda intyg och andra handlingar som måste visas upp. Handlingarna har samma innehåll och utseende i alla medlemsstater. Skyldigheten

att avgöra vilken lagstiftning om social trygghet som är tillämplig och att utfärda intyg över tillämplig lagstiftning är fördelad mellan Pensionsskyddscentralen och Folkpensionsanstalten. De intyg som avses i tillämpningsförfordningen utfärdas dessutom av arbetslöshetskassor, olycksfallsförsäkringsanstalter och arbets- och näringsbyråer. Lagen anger bland annat utsedd institution för behandling av pensionsansökningar och den institution via vilken kontakt om återkrav av försäkringspremier från andra medlemsstater ska ske.

I Finland har socialförsäkringssystemen delvis gått in för olika lösningar för hur omfattande integreringen av informationssystemen ska vara systeminternt å ena sidan och i kontaktpunkten å andra sidan. Den nationella beredningen har gjorts i en arbetsgrupp tillsatt av social- och hälsovårdsministeriet och med representation av de aktörer som tillämpar förfordningarna.

Vad gäller elektroniskt informationsutbyte möjliggör unionslagstiftningen om social trygghet en övergångsperiod på två år. Under den tiden kan tillfälliga lösningar användas. Europeiska kommissionens administrativa kommission för samordning av de sociala trygghetssystemen har utfärdat separata rekommendationer och beslut om särskilda övergångsbestämmelser och förlängt övergångsperioden, eftersom det har tagit längre tid i anspråk att bygga upp systemen än väntat.

De data som förmedlas innehåller i betydande grad personuppgifter med strikta skyddsregler. Den internationella delen av det elektroniska informationsutbytet inom social trygghet sker via Europeiska unionens nätverk sTESTA, där informationssäkerheten håller tillräckligt hög nivå i detta avseende. All information som rör sig i nätverket finns i krypterad form.

Bestämmelser om strukturerna för informationsutbytet i Finland, bland annat kontaktpunkten, tjänster i informationssystemet för det elektroniska informationsutbytet, användarbehörighet samt behandling av personuppgifter och dataskydd finns i den gällande lagen. I Finland finns det en kontaktpunkt för informationsutbytet och den är förlagd till Folkpensionsanstalten. Via informationssystemtjänsten vid kontaktpunkten styrs datakommunikationen mellan alla aktörer som tillämpar förfordningarna till kontaktpunkterna i andra länder. Folkpensionsanstalten sköter informationssystemet på de myndigheters, institutioners och organs vägnar som nämns i lagen och kan också själv producera tjänster för elektroniskt informationsutbyte. Bestämmelser om Folkpensionsanstaltens uppgifter och ansvar för att driva kontaktpunkten, bland annat om säkerhetsnivån på informationsutbytet, verksamheten vid kontaktpunkten, kontaktpunktens överensstämmelse med lag, reservsystemet och logguppgifter som kontaktpunkten samlar in om handlingar som behandlas vid och via den ingår i lagen. Varje myndighet, institution och organ ska vara personuppgiftsansvarig för de uppgifter som behövs för att avgöra ett aktuellt ärende eller en aktuell ansökan om social trygghet. De ansvarar också beträffande sina egna system för de logguppgifter som samlas in om behandlingen av handlingar som förmedlats via kontaktpunkten.

Bestämmelser om Folkpensionsanstaltens och andra behöriga institutioners åtkomsträttigheter till uppgifter som kommer in och sänds via kontaktpunkten finns i den gällande lagen. Lagen föreskriver också om en persons rätt att kontrollera de uppgifter och logguppgifter om honom eller henne som har registrerats i systemet. Vidare ingår det bestämmelser om Folkpensionsanstaltens rätt att vid behov få och behandla personuppgifter. För att identifiera den behöriga institutionen har Folkpensionsanstalten rätt att behandla och öppna elektroniska meddelanden som går via kontaktpunkten och registreras i informationssystemet.

För administration, finansiering och utveckling av informationsutbytet och kontaktpunkten har det tillsatts en samarbetsgrupp med företrädare för alla aktörer inom de områden av den sociala tryggheten som nämns i grundförfordningen. Samarbetsgruppen ska bland annat presentera det

årliga utfallet för det elektroniska informationsutbytet, den allmänna administrationen av kontaktpunkten och de tjänster som använts samt de kostnader som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet. Vidare ska social- och hälsovårdsministeriet årligen fastställa kostnadsandelen för varje aktör.

De årliga kostnaderna för administration och drift av det elektroniska informationsutbytet och kontaktpunkten fördelas mellan de aktörer som deltar i informationsutbytet utifrån det informationsutbyte och de tjänster som de använder. Kostnaderna för att bygga upp en kontaktpunkt har fördelats mellan aktörerna utifrån hur stor arbetsmängden för informationsutbytet har varit inom respektive aktörs behörighet. De kostnader som ska betraktas som gemensamma har fördelats i förhållande till de uppskattade kostnaderna för drift och administration. Folkpensionsanstalten för statistik över de elektroniska handlingar som behandlats vid och förmedlats via kontaktpunkten för att kunna fördela kostnaderna.

I den gällande lagen finns också bestämmelser om särskilda uppgifter för institutionerna. Pensionsskyddscentralen svarar bland annat för att utbetalningar som finländska socialförsäkringsinstitutioner och myndigheter som beviljar utkomststöd har gjort till för stort belopp drivs in från pensioner som beviljas av andra medlemsstater.

Social- och hälsovårdsministeriet har inte rollen som användare av EESSI-systemet, trots att det enligt gällande lag ingår i ministeriets uppgifter att handlägga undantagsärenden som gäller tillämplig lagstiftning enligt grundförordningen.

Nästa fas i utvecklingen av EESSI håller på att starta i EU, vilket innebär att informationsutbytet kommer att kunna basera sig på automatisk jämförelse av uppgifter.

Behörighet i undantagsärenden som gäller tillämplig lagstiftning

Med undantag avses att man vill avvika från bestämmelserna om tillämplig lagstiftning i grundförordningen eller i en överenskommelse om social trygghet. De behöriga myndigheterna eller institutionerna enligt grundförordningen eller överenskommelsen får sinsemellan komma överens om undantag.

Pensionsskyddscentralen överför ärenden som gäller undantag till social- och hälsovårdsministeriet för behandling när en part önskar få ett överklagbart beslut i ett undantagsärende eller när en ansökan om undantag gäller fall, när Pensionsskyddscentralen inte är behörig att behandla en ansökan om undantag. Folkpensionsanstalten avtalar om undantag vid tillämpningen av grundförordningen vad gäller personer som står utanför arbetslivet. Enligt den gällande lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av den sociala tryggheten kan ett ärende överföras till social- och hälsovårdsministeriet för avgörande, om Folkpensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen anser att den inte kan vidta åtgärder för att komma överens med den behöriga institutionen i en annan medlemsstat om undantag från den tillämpliga lagstiftningen enligt grundförordningen. Social- och hälsovårdsministeriet kan då i egenskap av behörig myndighet avtala med den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat om undantag från den tillämpliga lagstiftningen i enlighet med artikel 16 i grundförordningen eller meddela parten ett överklagbart beslut. Social- och hälsovårdsministeriet behandlar årligen bara ett fåtal sådana fall.

Även om Pensionsskyddscentralen är behörig att behandla ett undantagsärende, är den dock inte behörig att meddela ett överklagbart beslut i ärendet. Om ett undantagsärende tillstyrks, utfärdar Pensionsskyddscentralen ett intyg (A1) över tillämplig lagstiftning om social trygghet för den

sökande. När en ansökan avslås, underrättar Pensionsskyddscentralen parterna per brev. Om någon av parterna önskar få ett överklagbart beslut, överför Pensionsskyddscentralen ärendet till social- och hälsovårdsministeriet som meddelar beslutet. Det överförda ärendet är fortfarande aktuellt i Pensionsskyddscentralens behandlingssystem under den tid som det handläggs på social- och hälsovårdsministeriet. Om social- och hälsovårdsministeriet avtalar om undantag med en annan medlemsstat, utfärdar Pensionsskyddscentralen ett intyg över tillämplig lagstiftning (A1) för den sökande.

I enlighet med artikel 4 i överenskommelsen om social trygghet mellan Finland och Förenta staterna (915/1992, FördrS 85—86/1992) kan de behöriga myndigheterna göra undantag från bestämmelserna om tillämplig lagstiftning. Den behöriga myndigheten i Förenta staterna är social- och hälsovårdsministern och i Finland social- och hälsovårdsministeriet. Enligt artikel 9 punkt c informerar de berörda myndigheterna varandra så fort som möjligt om alla lagändringar som kan påverka tillämpningen av överenskommelsen.

Lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019) förpliktar myndigheten att med hjälp av digitala tjänster eller andra elektroniska dataöverföringsmetoder erbjuda alla möjlighet att sända elektroniska meddelanden och handlingar som hänför sig till deras behov av att uträtta ärenden och att ta emot elektroniska meddelanden och handlingar med hjälp av en informationssäker elektronisk dataöverföringsmetod. Social- och hälsovårdsministeriet använder inte elektroniska tjänster som uppfyller kraven och det är inte ändamålsenligt att bygga upp sådana tjänster eftersom ärendena är så få.

Ministeriet använder inte heller EESSI, det elektroniska systemet för informationsutbyte mellan EU-stater, och kan därför inte sända eller ta emot elektroniska meddelanden från institutioner i andra medlemsstater.

Mellan den 1 januari 2015 och den 1 april 2020 överförde Pensionsskyddscentralen sammanlagt 102 ansökningar om undantag till social- och hälsovårdsministeriet. Under samma tid behandlade Pensionsskyddscentralen sammanlagt 4 853 undantagsärenden.

Beslut av social- och hälsovårdsministeriet får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen. Ändring i Pensionsskyddscentralens beslut enligt 2 § 2 mom. 3 punkten i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006) får sökas hos besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen.

Behörighet att driva in förmåner som betalats ut felaktigt

Varje behörig institution ska i enlighet med grundförordningen och tillämpningsförordningen sörja för att de förmåner som den har betalat ut felaktigt eller provisoriskt avräknas och återkrävs hos andra medlemsstater. Även krav på avräkning från andra medlemsstater behandlas av de behöriga institutionerna.

En institution i en EU-medlemsstat kan också ta ut en förmån som den betalat ut felaktigt på en pension som beviljas retroaktivt i en annan medlemsstat. Enligt 10 § 2 mom. i den gällande lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av den sociala tryggheten svarar Pensionsskyddscentralen för att utbetalningar som myndigheter och institutioner eller myndigheter som beviljar utkomststöd har gjort till för stort belopp drivs in från pensioner som beviljas av någon annan medlemsstat. Pensionsskyddscentralen tar också emot retroaktiv pension som betalas av ett annat land och fördelar beloppet mellan olika sökande.

Om indrivning inte kan ske genom ett förfarande enligt artiklarna 72—74 i genomförandeförordning 987/2009, antingen genom att återkräva en retroaktiv förmån från en institution i ett annat EU-land eller göra en avräkning på en löpande förmån, ska fordringarna i första hand drivas in frivilligt och därefter i enlighet med indrivningsförfarandet i artiklarna 75—85 i tillämpningsförförordningen. Pensionsskyddscentralen har i enlighet med 10 § 1 mom. i den gällande lagen utsetts till en sådan institution som avses i artikel 75.2 i tillämpningsförförordningen vad gäller ansökningar om indrivning av försäkringspremier som kommer till Finland. Pensionsskyddscentralen sänder en begäran om indrivning vidare till utsökningsmyndigheterna för indrivningsåtgärder.

Folkpensionsanstaltens roll som anordnare av identifieringstjänst vid kontaktpunkten

Folkpensionsanstalten sköter kontaktpunktens informationssystem och kan producera anknytande tjänster på de myndigheters, institutioners och organs vägnar som tillämpar grundförordningen och tillämpningsförförordningen. Varje myndighet, institution och organ är enligt den gällande lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen personuppgiftsansvarig för sina egna uppgifter. Tjänster i anslutning till informationssystemet är exempelvis produktion av en portal för kontaktpunkten, en gemensam tjänst för personidentifiering, inhämtande av personuppgifter ur befolkningsdatasystemet, inhämtande av personbeteckning hos befolkningsregistermyndigheterna och förvaringstjänst för handlingar. De aktörer som använder kontaktpunkten har kommit överens om att införa dessa tjänster. Redan i 17 § i den gällande lagen åläggs Folkpensionsanstalten ett flertal skyldigheter som normalt hör till den personuppgiftsansvarige, bland annat att driva den allmänna verksamheten på kontaktpunkten, se till att verksamheten är lagenlig och dessutom svara för att uppgifterna i informationssystemet är användbara, integrerade och är oförändrade och att de skyddas, bevaras och förstörs.

När uppgifter lämnas ut måste principen om ändamålsbegränsning, som det föreskrivs om i artikel 5 i dataskyddsförordningen, beaktas. Enligt dataskyddsförordningen ska personuppgifter samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. På grundval av artikel 6.4 i dataskyddsförordningen är det möjligt att utnyttja personuppgifter i något annat syfte än det för vilket de ursprungligen samlades in. Detta är möjligt med den registrerades samtycke eller när behandlingen grundar sig på unionsrätten eller på medlemsstaternas nationella rätt som utgör en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle för att skydda de mål som avses i artikel 23.1. Det kan vara en medlemsstats viktiga mål av generellt allmänt intresse, däribland folkhälsa och social trygghet, en tillsyns-, inspektions- eller regleringsfunktion och skydd av den registrerade eller andras rättigheter och friheter.

I grundförordningen och tillämpningsförförordningen finns bestämmelser om informationsutbyte mellan medlemsstaterna i syfte att genomföra förordningarna om social trygghet. Institutionerna och myndigheterna förpliktas att utföra gott administrativt samarbete. I huvudsak ska medlemsstaternas myndigheter och institutioner följa samma principer som när de verkställer nationella sociala trygghetsförmåner. I artikel 76 i grundförordningen föreskrivs det om administrativt samarbete mellan socialförsäkringsinstitutionerna, i artikel 77 om skydd av personuppgifter och i artikel 78 om behandling av personuppgifter. Enligt grundförordningen är användningsändamålet för de uppgifter som förmedlas av institutionerna begränsat till vad uppgifterna får användas för enligt nationell lagstiftning.

Behandling av personuppgifter

I Finland är en del av den sociala tryggheten ordnad via lagstadgade försäkringar. När försäkringarna verkställs är det nödvändigt att behandla förmånssökandenas personuppgifter. Data-skyddsförordningen kräver att det alltid ska finnas en godtagbar grund för att behandla personuppgifter. Detta regleras i artikel 6. Inom socialförsäkringen grundar sig behandling av uppgifter på artikel 6.1 c i den allmänna dataskyddsförordningen, det vill säga behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. För att villkoret ska kunna användas krävs det att det finns bestämmelser om detta i dels förordningen, dels den nationella lagstiftning som tillämpas på den personuppgiftsansvarige.

I förmånslagarna åläggs de olika försäkringsanstalterna att verkställa socialförsäkringen. I lagarna finns också bestämmelser om ansökan om, förutsättningar för, beviljande av, verkställighet av och sökande av ändring i förmåner. I samband med ansökan om förmåner ska den sökande meddela försäkringsanstalten de personuppgifter som är nödvändiga för avgörandet. Lagarna innehåller bestämmelser som ger en försäkringsanstalt rätt att utan samtycke av en part få till exempel uppgifter som är nödvändiga för handläggningen av förmånsärenden också av andra parter än den som ansöker om förmånen. Med stöd av dessa bestämmelser kan personuppgifter fås exempelvis från andra försäkringsanstalter och myndigheter. I bestämmelserna anges användningsändamålen för uppgifterna och de aktörer som uppgifter kan fås från.

I artikel 9 i dataskyddsförordningen finns bestämmelser om behandlingen av uppgifter som hör till så kallade särskilda kategorier av personuppgifter, bland annat uppgifter om hälsa. Vid behandling av särskilda kategorier av personuppgifter ska utöver den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter enligt artikel 6 i dataskyddsförordningen också något av villkoren i artikel 9.2 vara uppfyllt. Enligt artikel 9.2 b i dataskyddsförordningen är det tillåtet att behandla uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter, om behandlingen är nödvändig för att den personuppgiftsansvarige eller den registrerade ska kunna fullgöra sina skyldigheter och utöva sina särskilda rättigheter inom arbetsrätten och på områdena social trygghet och socialt skydd, i den omfattning detta är tillåtet enligt medlemsstaternas nationella rätt. I dataskyddslagen (1050/2018) har bestämmelserna preciserats nationellt. Dataskyddslagen föreskriver att uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter får behandlas, om behandlingen av uppgifterna regleras i lag eller om behandlingen av uppgifterna direkt beror på en lagstadgad uppgift som den personuppgiftsansvarige har.

Kostnader för kontaktpunkten

I 25 § i den gällande lagen beaktas fördelningen av kostnaderna mellan socialförsäkringsinstitutionerna för den tid när den elektroniska kontaktpunkten byggs upp. Kontaktpunkten infördes delvis 2019 och den fortsätter att tas i drift under 2020. EESSI-arkivet och andra egenskaper som inte ingår i ibruktagningsfasen är under uppbyggnad också efter 2020, och de medför därför en del kostnader. Senare uppstår det kostnader för att upprätthålla och utveckla informationssystemet.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att precisera uppgifterna och befogenheterna för de institutioner som genomför Europeiska unionens lagstiftning om samordning av den sociala tryggheten. Det elektroniska systemet för informationsutbyte EESSI införs stegvis under 2020. Ett annat mål är att uppdatera dels bestämmelserna om kontaktpunkten så att de motsvarar bestämmelserna i den allmänna dataskyddsförordningen, dels kontaktpunktens funktioner och tjänsterna i anslutning

till kontaktpunkten. Vidare är avsikten att i undantagsärenden säkerställa att processen för att behandla ansökningar genomförs på lika villkor för de sökande och att kraven i lagstiftningen om digitala tjänster uppfylls.

Syftet med de lagstiftningstekniska ändringarna är att se över författningarna och uppdatera regleringen.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen har beslutat att intyg A1 om tillämplig lagstiftning ska utfärdas även när en arbetstagare eller en företagare på grundval av anställning eller verksamhet enligt huvudregeln i grundförordningen omfattas av den sociala tryggheten i det land där han eller hon är verksam. Intyget ska på ansökan utfärdas i det land där personen arbetar. Enligt förslaget ska behörigheten att utfärda intyget i Finland innehas av Pensionsskyddscentralen.

Social- och hälsovårdsministeriets och Pensionsskyddscentralens uppgifter och befogenheter ändras beträffande undantagsärenden om tillämplig lagstiftning i de fall som avses i artikel 16 i grundförordningen och i enlighet med överenskommelsen om social trygghet mellan Finland och Förenta staterna.

Ändringen föreslås eftersom Pensionsskyddscentralen har både elektroniska ärendehanterings- och behandlingssystem och rådgivningstjänster som uppfyller kraven i annan lagstiftningen. Lagen om tillhandahållande av digitala tjänster förpliktar myndigheten att med hjälp av digitala tjänster eller andra elektroniska dataöverföringsmetoder erbjuda alla möjlighet att sända elektroniska meddelanden och handlingar som hänför sig till deras behov av att uträtta ärenden och att ta emot elektroniska meddelanden och handlingar på tjänsten Suomi.fi eller med hjälp av någon annan informationssäker elektronisk dataöverföringsmetod. Social- och hälsovårdsministeriet behandlar årligen bara omkring tjugo undantagsärenden. Ministeriet använder inte elektroniska tjänster som uppfyller kraven och det är inte ändamålsenligt att bygga upp sådana tjänster eftersom ärendena är så få. Det är inte heller relevant att social- och hälsovårdsministeriet börjar använda det elektroniska informationsutbytet mellan EU-medlemsstaterna.

Beslut av social- och hälsovårdsministeriet får överklagas hos förvaltningsdomstolen. Ändring i Pensionsskyddscentralens beslut enligt 2 § 2 mom. 3 punkten i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006) får sökas hos besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen. Syftet med ändringen är också att samordna förfarandet för överklagande.

I överenskommelsen om social trygghet mellan Finland och Förenta staterna och i artikel 1 i genomförandeöverenskommelsen finns bestämmelser om behörig myndighet, som i Finland är social- och hälsovårdsministeriet, och om försäkringsorganet, det vill säga de institutioner och myndigheter som tillämpar de förmånslagar som ingår i överenskommelsens tillämpningsområde. I genomförandeöverenskommelsen finns dessutom bestämmelser om förbindelseorgan, som i Finland är Folkpensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen. Behörigheten att avtala om undantag från tillämplig lagstiftning överförs genom den föreslagna lagstiftningen från social- och hälsovårdsministeriet till Pensionsskyddscentralen. Den berörda myndigheten i Förenta Staterna ska informeras om ändringen i enlighet med artikel 9 punkt c i överenskommelsen.

Bestämmelserna om institutionernas uppgifter och befogenheter i lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen föreslås bli

ändrade så att Pensionsskyddscentralen i samband med processen för ansökan om EU-pension för personer bosatta i Finland inte längre ska ställa krav på förmåner som olika behöriga institutioner betalat ut felaktigt till andra medlemsstater. Varje institution för social trygghet i Finland sköter begärandena själv och den behöriga socialförsäkringsinstitutionen i en annan medlemsstat betalar ut den retroaktiva pensionen direkt till den finländska institutionen. Detta är motiverat när medlemsstaterna övergår till elektroniskt informationsutbyte som varje institution sköter för sin egen del.

I förslaget preciseras Folkpensionsanstaltens uppgifter och ansvar för att driva kontaktpunktens informationssystemtjänst med beaktande av de skyldigheter som följer av den allmänna dataskyddsförordningen. Folkpensionsanstalten är personuppgiftsbiträde enligt artikel 28 i den allmänna dataskyddsförordningen och behandlar personuppgifter på de personuppgiftsansvarigas vägnar. Folkpensionsanstaltens ansvar och uppgifter beror på den allmänna dataskyddsförordningen och de avtal som Folkpensionsanstalten och de personuppgiftsansvariga ingår.

Enligt förslaget ska Folkpensionsanstalten emellertid vara personuppgiftsansvarig beträffande den tjänst för personidentifiering som den producerar för kontaktpunkten. Bestämmelser om den grund för behandling av personuppgifter som avses i artikel 6.3 i den allmänna dataskyddsförordningen finns i artiklarna 76, 77 och 78 i grundförordningen och i artiklarna 2, 3 och 4 i tillämpningsförordningen, där det föreskrivs om samarbete mellan institutioner och organ, om skyldighet att informera berörda personer och om sätten att utbyta information.

Det är nödvändigt att Folkpensionsanstalten är personuppgiftsansvarig för identifieringstjänsten för att den ska kunna registrera de identifieringsuppgifter i identifieringstjänsten som möjliggör identifiering av en person. Om uppgifterna inte registreras, blir identifieringstjänsten tvungen att identifiera samma person på nytt manuellt när nästa meddelande kommer in. Det i sin tur innebär en risk för att flera identiteter bildas för personen i institutionernas register. Det skulle vara ett långsamt arbete för personuppgiftsbiträdet att göra manuell identifiering, och kostnaderna skulle mångdubblas.

Uppgifterna i databasen ska inte användas för något annat ändamål än identifiering av personer i identifieringstjänsten. Folkpensionsanstalten ska göra en konsekvensbedömning i fråga om databasen för identifieringstjänsten och utarbeta en dataskyddsbeskrivning. Den ska också tillhandahålla sådan information om behandlingen av personuppgifter som avses i den allmänna dataskyddsförordningen, verkställa begäranden som gäller den registrerades rätt till insyn och utövande av andra rättigheter samt se till att det visas att åtgärderna för behandling av personuppgifter överensstämmer med den allmänna dataskyddsförordningen.

Beträffande kostnaderna för kontaktpunkten vid Folkpensionsanstalten föreslås en precisering som innebär att alla institutioner tilldelas en andel av de fasta kostnaderna. Kostnaderna för uppbyggnadsfasen kommer inte längre att vara stora efter det att systemet har införts, även om det fortfarande uppstår kostnader för att bygga in egenskaper som inte ingår när systemet tas i drift, bland annat EESSI-arkivet och funktioner för att radera uppgifter.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna ändringarna bedöms inte ha några ekonomiska konsekvenser. Överföringen av behörigheten att avgöra undantagsärenden från social- och hälsovårdsministeriet till Pensionsskyddscentralen uppskattas inte ha några ekonomiska konsekvenser, eftersom ärendena är

mycket få på årsnivå och behandlas i befintliga system. Det kan komma in lite fler överklaganden, men också de beräknas öka endast i enstaka fall på årsnivå. Antalet krav på retroaktiva pensionspremier från utlandet är relativt litet på årsnivå. Största delen av dem överförs till Folkpensionsanstalten, som redan nu förfogar över system för indrivningsärenden.

4.2.2 Konsekvenser för myndigheterna och medborgarna

Överföringen av behörigheten i undantagsärenden förtydligar behandlingen av ansökningar sett ur de sökandes och myndigheternas synvinkel, när alla steg i samma ärende behandlas vid Pensionsskyddscentralen. Behandlingsprocessen blir snabbare när ansökningar inte längre behöver överföras till social- och hälsovårdsministeriet. Förfarandet för överklagande förtydligas och det uppstår inte längre situationer där ett överklagande delas upp på två olika förfaringsätt. Likabehandling av alla medborgare säkerställs när beslutspraxis samordnas.

Pensionsskyddscentralen utfärdade åtta lagvalsintyg 2018 och 31 lagvalsintyg 2019 i fall med huvudregeln för lagval enligt grundförordningen, det vill säga försäkring i det land där personen är anställd. Det faktum att behörigheten att utfärda intyg skrivs in i lagen bedöms inte ha någon inverkan på antalet intyg i fortsättningen.

Under 2019 behandlade Pensionsskyddscentralen 106 fall, som gällde retroaktiva pensionspremier från utlandet. Antalet fall har under årens lopp varierat mellan ett tiotal och några hundra. Största delen av fordringarna på retroaktiv pension kommer från Folkpensionsanstalten och en liten del från arbetslöshetskassorna. Det är sällsynt att arbetspensionsanstalterna har fordringar på överskjutande utbetalningar av pensioner. Det finns något fler egentliga regressförfrågningar och fordringar än vad statistiken visar, eftersom de fordringar som inte hänför sig till retroaktiv pension och som inte föranleder transaktioner via Pensionsskyddscentralen saknas i statistiken.

Behandlingen av återkrav av retroaktiva pensioner kommer antagligen att bli snabbare i och med det elektroniska informationsutbytet, eftersom begäranden och penningtransaktioner inte längre går via förbindelseorganet utan kommer direkt från de berörda institutionerna. Den är således huvudsakligen Folkpensionsanstalten som berörs av den föreslagna ändringen.

Vad gäller identifieringstjänsten för kontaktpunkten svarar Folkpensionsanstalten för de skyldigheter som den personuppgiftsansvarige åläggs i lagstiftningen. Där ingår bland annat att tillgodose de registrerades rättigheter, exempelvis rätt till insyn och andra rättigheter samt att ge information om behandlingen av personuppgifter. Dessutom ska Folkpensionsanstalten ha hand om bedömningen av konsekvenserna för dataskyddet inom identifieringstjänsten, utarbeta en dataskyddsbeskrivning i anslutning till den ovan nämnda informationsskyldigheten och se till den personuppgiftsansvariges skyldigheter vid eventuella datasäkerhetsincidenter. Redan nu har Folkpensionsanstalten tillvägagångssätt och processer för skyldigheterna.

4.2.3 Konsekvenser för informationssamhället

Övergången till elektroniskt informationsutbyte är av betydelse med avseende på konsekvenserna för informationssamhället och kräver att socialförsäkringsinstitutionerna har informationssystem med en modernare teknisk arkitektur. Samtidigt möjliggör övergången snabbare informationsutbyte. Informationen är kvalitativt sett mer noggrann och aktuell jämfört med det tidigare informationsutbytet med handskrivna formulär. Risken för missbruk och fel i förmånerna minskar och förmånsbesluten kan göras mer i realtid. Också tillsynsmöjligheterna förbättras.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Vid sidan av de föreslagna ändringarna har socialförsäkringsinstitutionerna ingått avtal om kontaktpunktens informationssystemtjänst för att samma mål ska uppnås. Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsanstalterna, Olycksfallsförsäkringscentralen, olycksfallsförsäkringsanstalterna, NTM-centralernas och arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter, arbetslöshetskassorna och Sysselsättningsfonden har ingått ett ramavtal om användningen av kontaktpunktens informationssystemtjänst. Ramavtalet inklusive bilagor kompletterar lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen genom att det reglerar avtalsparternas ansvar och skyldigheter samt förfarandena för att upprätthålla och använda kontaktpunktens informationssystemtjänst.

I ett avtal om servicenivån, som utgör en bilaga till ramavtalet, regleras affärskritiska funktioner hos kontaktpunktens informationssystemtjänster samt tillgången till tjänster, förfarandet vid störningar och hanteringen av förändringar. Avtalet åtföljs av en process för hantering av störningar, en process för hantering av datasäkerhetsincidenter och processer för hantering av ändringar. Vidare regleras Folkpensionsanstaltens och andra institutioners ansvar för respektive tjänster i servicebeskrivningar som bifogats ramavtalet.

Utöver ramavtalet ingår Folkpensionsanstalten och avtalsparterna serviceavtal, där de avtalar om vilka informationssystemtjänster institutionerna använder och på vilket sätt de använder tjänsterna. Regelverket mellan Folkpensionsanstalten och de socialförsäkringsinstitutioner som använder kontaktpunkten täcker delvis in kontaktpunktens informationssystemtjänster, som regleras i den gällande lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen. I 17 § 3 och 4 mom. ingår det bestämmelser om Folkpensionsanstaltens skyldighet att ordna reservsystem med tanke på funktionsstörningar och undantagsförhållanden samt att samla in logguppgifter. De föreslås bli upphävd eftersom de regleras i ramavtalet. Vidare föreslås 21 § bli upphävd, eftersom parterna i enlighet med artikel 28 i den allmänna dataskyddsförordningen har kommit överens om behandlingen av personuppgifter genom ett avtal.

6 Remissvar

Yttrande om propositionen har begärts av Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, Olycksfallsförsäkringscentralen, Arbetslöshetskassornas samorganisation, Sysselsättningsfonden, NTM-centralernas och arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter och av dataombudsmannen.

Remissinstanserna stödde målen med propositionen. I flera av yttrandena framhålls det att Folkpensionsanstaltens roll för att driva kontaktpunkten måste preciseras för att motsvara det uppbyggda informationssystemet. Pensionsskyddscentralen och Sysselsättningsfonden konstaterar att det är viktigt att Folkpensionsanstaltens tjänst för personidentifiering tillhandahålls på kontaktpunkten på det sätt som föreslås i propositionen.

Folkpensionsanstalten lyfter fram behovet av att precisera dess roll som behörig institution för de sjukvårdsersättningar som betalas ut enligt lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård och för garantipensionen, som är en i grundförordningen avsedd minimipension, och pensionsstödet, som är en i grundförordningen avsedd förmån vid förtidspensionering. Dessa preciseringar har beaktats i propositionen. Dessutom framhåller Folkpensionsanstalten att Pensions-

skyddscentralens uppgifter beträffande tillämplig lagstiftning i lagen om Pensionsskyddscentralen måste avgränsas mer exakt för tillämpningen av arbetspensionslagstiftningen samt att de fall som hänför sig till arbete utomlands och i Finland måste specificeras närmare. Till denna del har de föreslagna ändringarna inte ansetts nödvändiga, eftersom bestämmelser om Folkpensionsanstaltens uppgifter vid verkställighet av bosättningsbaserade sociala trygghetsförmåner ingår i förmånslagstiftningen och det föreskrivs särskilt om Folkpensionsanstaltens behörighet vid undantag från bestämmelserna om tillämplig lagstiftning i grundförordningen. Vad gäller undantag är behörigheten oförändrad i fråga om icke-yrkesverksamma personer. Bestämmelserna om Pensionsskyddscentralen föreslås inte omfatta några sådana uppgifter som inverkar på Folkpensionsanstaltens uppgifter vid verkställighet av bosättningsbaserade förmåner. Folkpensionsanstalten påpekar också behovet av att i lagen ta in en skyldighet att samla in statistiska uppgifter om förmåner som betalats ut med stöd av grundförordningen och tillämpningsförordningen. Bestämmelser om insamling av statistiska uppgifter finns i grundförordningen och tillämpningsförordningen, och det finns därför inget behov att införa särskilda nationella bestämmelser.

I sitt yttrande stöder Pensionsskyddscentralen en precisering av dess befogenheter när det gäller att utfärda intyg och meddela överklagbara beslut om tillämplig lagstiftning. Pensionsskyddscentralen anser också det vara motiverat att lyfta behörigheten att bevilja undantag från social- och hälsovårdsministeriet i vissa fall enligt artikel 16 i grundförordningen och i fall som avses i överenskommelsen mellan Finland och Förenta staterna om social trygghet. Dessutom anser Pensionsskyddscentralen det motiverat att uppgifter om regresskrav beträffande pensioner som andra länder betalar ut retroaktivt till personer som är bosatta i Finland överförs till de berörda institutioner vars förmåner ärendet gäller. Det faller sig naturligt när EESSI har införts, eftersom alla institutioner själva kan sköta informationsutbytet direkt med institutioner i andra länder. Arbetslöshetskassornas samorganisation påpekar att det även i fortsättningen är ytterst viktigt att se till att arbetslöshetskassorna blir informerade om pensionsansökningar från en annan medlemsstat.

Olycksfallsförsäkringscentralen föreslår preciseringar angående lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och de har beaktats i propositionen. Centralen stöder inte den föreslagna utvidgningen av samarbetsgruppens uppgifter i 24 § 4 mom. när det gäller att följa hur det elektroniska informationsutbytet utvecklas. Utvecklingen i det digitala informationsutbytet och eventuella nya metoder inverkar emellertid på hur omfattande användningen av EESSI är i informationsutbytet och därmed också på kostnaderna. Samarbetsgruppen har alltså all anledning att bevaka kostnadsutvecklingen.

Folkpensionsanstalten och Olycksfallsförsäkringscentralen anser det nödvändigt att i lagen föreskriva att de inrättningar som använder kontaktpunkten ska vara personuppgiftsansvariga för sina egna förmånsdata. Baserat på utlåtanden har en hänvisning till varje institutions roll som personuppgiftsansvarig med avseende på egna uppgifter föreslagits att behållas i 18 §. Sysselsättningsfonden påpekar att de övriga institutionernas roll i behandlingen av personuppgifter inte har preciserats i fråga om identifieringstjänsten. Folkpensionsanstaltens identifieringstjänst gör det möjligt att identifiera en person på kontaktpunkten, och den egentliga mottagaren av ett meddelande behöver inte kontakta identifieringstjänsten. Följaktligen är det inte nödvändigt att föreskriva om institutionernas roll som personuppgiftsbiträden för identifieringstjänsten.

Dataombudsmannen anser att propositionen är väl beredd och att vissa punkter i förslaget kan strykas. Utifrån yttrandet från dataombudsmannen har propositionen preciserats beträffande den rättsliga grunden för den behandling av personuppgifter som utförs av de myndigheter som är

behöriga aktörer. Likaså har Folkpensionsanstaltens roll som personuppgiftsansvarig för identifieringstjänsten med hänvisning till yttrandet behandlats på grundval av artikel 6.3 i dataskyddsförordningen.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen

2 §. Definitioner. I 1 mom. 4 punkten ersätts lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) med lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015).

Vidare föreslås en ny 7 punkt med definition av kontaktpunkt och en ny 8 punkt med definition av kontaktpunktens informationssystemtjänst. Med kontaktpunktens informationssystemtjänst avses ett system som omfattar både kontaktpunkten och de tekniska tjänsterna i anslutning till användningen av den. Sådana tekniska tjänster på kontaktpunkten är bland annat impulstjänst för e-post, tjänst för identifiering av personer, meddelanderegister, tjänst för användarlogg, statistik och fakturering och användargränssnitt för olika tjänster. Folkpensionsanstalten producerar och driver dessa tekniska tjänster, och avtal om användningen av dem måste ingås med andra institutioner och aktörer.

4 §. Behöriga institutioner i fråga om förmåner. Namnet Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund föreslås bli ändrat till Olycksfallsförsäkringscentralen i 1 a punkten och 5 punkten. Dessutom ersätts lagen om olycksfallsförsäkring med lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar i samma punkter. Vidare föreslås Folkpensionsanstalten som behörig institution i fråga om ersättningar som betalas med stöd av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013) fogas till 1 a punkten.

I 2 och 3 punkten anses folkpensionssystemet omfatta de minimiförmåner som avses i artikel 58 i grundförordningen.

Pensionsskyddscentralen föreslås bli fogad till 1 mom. 2—4 och 7 punkten. En av Pensionsskyddscentralens uppgifter är enligt 2 § 2 mom. 7 punkten i lagen om Pensionsskyddscentralen att avgöra pensionsansökningar, om arbetstagaren inte har arbete enligt arbetspensionslagarna.

I 5 punkten föreslås Folkpensionsanstalten bli tillagd. Med detta avses pensionsstöd som betraktas som en förmån vid förtidspensionering.

5 §. Utsedda behöriga institutioner och organ i fråga om tillämplig lagstiftning. Det föreslås att 2 mom. ändras så att ansökningar om undantag inte längre ska överföras till social- och hälsovårdsministeriet för avgörande. Följaktligen är det bara Pensionsskyddscentralen och Folkpensionsanstalten som med den behöriga institutionen i en annan medlemsstat ska komma överens om undantag enligt artikel 16 i grundförordningen från den tillämpliga lagstiftningen.

6 a §. Utsedd behörig institution i vissa ärenden som gäller återbetalning av arbetslöshetsförmåner. Arbetslöshetsförsäkringsfonden föreslås bli ändrad till Sysselsättningsfonden.

7 §. Institution på bosättningsorten och institution på vistelseorten. Folkpensionsanstaltens roll som behörig institution i fråga om ersättningar som betalas med stöd av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård föreslås bli fogad till 1 a punkten. Dessutom föreslås det att Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund ändras till Olycksfallsförsäkringscentralen i 5 punkten.

8 §. Förbindelseorgan. I 1 mom. 3 punkten föreslås Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbund bli ändrat till Olycksfallsförsäkringscentralen.

10 §. Utsedd institution i fråga om indrivning. Paragrafrubriken föreslås bli ändrad för att bättre motsvara det ändrade innehållet. Paragrafen föreslås ändras så att Pensionsskyddscentralen inte längre ska i processen för ansökan om EU-pension för personer bosatta i Finland göra anspråk på förmåner som olika behöriga institutioner betalat ut felaktigt till andra medlemsstater. I och med det elektroniska informationsutbytet övergår man till ett förfarande enligt tillämpningsförfordningen, som innebär att varje institution som har betalat ut en förmån till ett för stort belopp sköter ansökningarna om en förmån direkt med institutionen i ett annat land. En utländsk pensionsanstalt ska därmed betala pensionen direkt till den behöriga institutionen i Finland i enlighet med begäran från institutionen.

Enligt förslaget beaktas i paragrafen också fall där gäldenären inte längre får pension utbetald från Finland till exempel på grund av att pensionstagaren har avlidit. Också i dessa fall ska Pensionsskyddscentralen vara utsedd institution. Till denna del är det fråga om att ta in tillämpningspraxis i paragrafen.

15 §. Kontaktpunkt. Kontaktpunkten finns vid Folkpensionsanstalten. I paragrafen stryks hänvisningen till tillämpningsförfordningen eftersom den inte behövs, när hänvisningen ingår i definitionen av kontaktpunkt i 2 § 8 punkten.

17 §. Folkpensionsanstaltens uppgifter och ansvar för att driva kontaktpunktens informationssystemtjänst. Paragrafrubriken föreslås bli ändrad så att den i sin helhet hänvisar till den informationssystemtjänst som produceras av Folkpensionsanstalten. Paragrafen föreskriver om Folkpensionsanstaltens uppgifter och ansvar för att driva kontaktpunkten.

I 2 mom. föreslås en precisering av Folkpensionsanstaltens roll i behandlingen av personuppgifter. I egenskap av den som driver kontaktpunkten är Folkpensionsanstalten personuppgiftsbiträde enligt artikel 28 i den allmänna dataskyddsförfordningen och ska behandla personuppgifter på de personuppgiftsansvarigas vägnar. Folkpensionsanstaltens ansvar och uppgifter beror på den allmänna dataskyddsförfordningen och de avtal som Folkpensionsanstalten och de personuppgiftsansvariga ingår.

I 2 mom. föreslås det dessutom att Folkpensionsanstalten ska vara en personuppgiftsansvarig som avses i den allmänna dataskyddsförfordningen, när det är fråga om uppgifter som anknyter till identifiering av en person i identifieringstjänsten vid kontaktpunkten. Identifieringstjänsten utför identifiering av en person, när ett meddelande från utlandet till en behörig institution i Finland anländer till kontaktpunkten. När uppgifterna om den som ska identifieras finns i identifieringstjänsten eller i något annat av FPA:s register, identifieras personen programmässigt. Om personen inte kan identifieras programmässigt, utförs identifieringen vid behov manuellt av personuppgiftsbiträdet. Identifieringen görs genom att uppgifterna i personens meddelande jämförs med Folkpensionsanstaltens allmänna uppgifter och med de uppgifter som finns i identifieringstjänsten. För personen identifieras en finländsk personbeteckning, eller om personen inte har en personbeteckning från tidigare, begärs i förekommande fall en personbeteckning hos Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Dessutom upptäcker identifieringstjänsten uppgifter om spärrmarkering, om personen har en gällande spärrmarkering.

Det föreslås att gällande bestämmelsen om statistikföring preciseras för att motsvara kontaktpunktens funktion. Artikel 91 i tillämpningsförfordningen förpliktar de behöriga myndigheterna att sammanställa statistik över hur grundförfordningen och tillämpningsförfordningen tillämpas.

Närmare statistik kommer fortfarande att vara på de personuppgiftsansvarigas ansvar eftersom kontaktpunkten inte samlar in statistik över innehållet i de elektroniska handlingarna.

Bestämmelser om krav på säkerhet i samband med behandlingen av personuppgifter och om datasäkerhet finns i artikel 32 i den allmänna dataskyddsförordningen. Följaktligen behöver det inte föreskrivas särskilt om dem i lagen. Också den personuppgiftsansvariges skyldighet att samla in logguppgifter grundar sig på artikel 32 i den allmänna dataskyddsförordningen. Enligt 17 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019) ska en myndighet ombesörja att logginformation samlas in om användning av dess informationssystem och om utlämnande av information från dem, om personuppgifter eller sekretessbelagda uppgifter behandlas i systemen.

18 §. *Personuppgiftsansvariga.* Paragrafrubriken föreslås bli preciserad. I paragrafen föreslås en precisering av myndigheter, institutioner och organ som ska vara personuppgiftsansvariga för sina egna uppgifter. Dessutom har Folkpensionsanstalten och de övriga socialsäkerhetsinstitutionerna avtalat om att samla in logguppgifter om handlingar som förmedlats via kontaktpunkten och det är därför inte nödvändigt att nämna det i paragrafen.

19 §. *Rätt att behandla en annan personuppgiftsansvarigs personuppgifter.* Paragrafrubriken föreslås bli preciserad. Det föreslås paragrafen ändras så att det fortfarande föreskriver om Olycksfallsförsäkringscentralens rätt att få uppgifter. Däremot behövs inte bestämmelsen om Pensionsskyddscentralens rätt att öppna elektroniska handlingar för att ta reda på vilken arbetspensionsanstalt som är behörig och kan strykas. Enligt 2 § 2 mom. 6 punkten i lagen om Pensionsskyddscentralen har Pensionsskyddscentralen till uppgift att avgöra vilken pensionsanstalt som är behörig att handlägga en pensionsansökan i egenskap av sista pensionsanstalt enligt vad som bestäms i 111 § i lagen om pension för arbetstagare, 96 § i lagen om pension för företagare och 91 § i lagen om pension för lantbruksföretagare. Dessutom har pensionsanstalterna, Pensionsskyddscentralen och en besvärinstans enligt 198 § 1 mom. 1 punkten i lagen om pension för arbetstagare rätt att, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, av en arbetsgivare eller någon annan som betalar ersättning på basis av utfört arbete, av en försäkrings- och pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring, av den som är ersättningsskyldig enligt lagen om ansvar i spårtrafik och av myndigheter och andra som omfattas av offentlighetslagen få de uppgifter som är nödvändiga för att avgöra ett anhängigt försäkrings-, pensions- eller förmånsärende eller som annars är nödvändiga vid verkställigheten av uppgifter som föreskrivs för dem.

I gällande paragrafen förpliktas Folkpensionsanstalten ge inkomna elektroniska handlingar utan dröjsmål vidare till de behöriga myndigheterna, institutionerna eller organen. Det är dock den personuppgiftsansvarige för kontaktpunktens informationssystemtjänst som har äganderätten till de elektroniska handlingarna. Folkpensionsanstalten och institutionerna skriver in att handlingar ska ges vidare utan dröjsmål och reglerar andra tekniska krav på kontaktpunktens verksamhet i avtal.

Myndigheterna, institutionerna och organen kan också behöva uppgifter som ingår i elektroniska handlingar som går till andra institutioner. För att få uppgifter från Folkpensionsanstalt eller någon annan institution krävs det dock att det i den förmånslagstiftning som verkställs av den som behöver uppgifterna finns en bestämmelse som ger den rätt att få uppgifterna eller alternativt att det enligt den lagstiftning som verkställs av den institution som lämnar ut uppgifterna är möjligt att lämna ut uppgifterna.

Enligt gällande paragrafen har Folkpensionsanstalten rätt att öppna elektroniska handlingar. Rätten att öppna elektroniska handlingar hänför sig till driften av kontaktpunkten och användningen av tjänster som tillhandahålls av Folkpensionsanstalten. Frågan behöver inte regleras i lag och detsamma gäller andra tjänster som Folkpensionsanstalten kan producera i anslutning till användningen av kontaktpunkten. Folkpensionsanstalten och intressentgrupperna reglerar i stället tjänsterna genom avtal.

21 §. *Behandling och bevarande av personuppgifter.* Paragrafen föreslås bli upphävd. Bestämmelser om Folkpensionsanstaltens rätt att behandla uppgifter som ingår i en elektronisk handling som ägs av en annan institution finns i 19 § 1 mom. I övrigt baserar sig Folkpensionsanstaltens rätt att behandla uppgifter i kontaktpunktens informationssystem på Folkpensionsanstaltens roll som personuppgiftsbiträde. De personuppgiftsansvariga och Folkpensionsanstalten reglerar behandlingen av personuppgifter genom ett avtal i enlighet med artikel 28 i den allmänna dataskyddsförordningen. Bestämmelser om förvaringstider för handlingar finns i annan lagstiftningen.

23 §. *Samarbetsgrupp.* I paragrafen föreslås 1 mom. bli preciserat och föreskriva att samarbetsgruppen ska arbeta under ledning av social- och hälsovårdsministeriet. Bestämmelsen om antalet medlemmar i samarbetsgruppen och förteckningen över företrädade aktörer stryks, eftersom de aktörer som använder kontaktpunktens informationssystemtjänst kan bytas ut eller bli fler. Vidare ska det inte längre anges hur många experter gruppen ska ha för att det ska finnas så många som det behövs.

Samtidigt ändras 2 mom. i fråga om gruppens ordförandeskap för att motsvara ändringen i 1 mom.

24 §. *Samarbetsgruppens uppgifter.* I 2 mom. förtydligas formuleringen till att samarbetsgruppen årligen ska lägga fast det årliga utfallet av de totala kostnaderna för att använda kontaktpunktens informationssystemtjänst. Det är svårt att separat verifiera kostnaderna för det elektroniska informationsutbytet, de anlitade tjänsterna och den allmänna administrationen utifrån den gällande skrivningen.

Till paragrafen fogas ett nytt 4 mom. där samarbetsgruppen åläggs att bevaka den allmänna digitaliseringsutvecklingen inom informationsutbytet när sociala trygghetsförmåner verkställs. Uppgiften utgör en naturlig del av samarbetsgruppens verksamhet och den medverkar till att kontaktpunktens informationssystem är kompatibelt med andra elektroniska system för informationsutbyte. Användning av andra elektroniska metoder för informationsutbyte kan påverka omfattningen på informationsutbytet i EESSI och det kan i sin tur ha kostnadseffekter för institutionerna.

25. *Kostnadsfördelning.* I paragrafen föreslås 1 mom. bli ändrat så att också de institutioner som använder kontaktpunktens informationssystemtjänst och som eventuellt inte alls har några meddelanden under året kan åläggas att betala en del av kostnaderna för att driva kontaktpunktens informationssystemtjänst. Oberoende av antalet meddelanden medför nämligen driften av kontaktpunktens informationssystemtjänst fasta kostnader. Därför bör skyldigheten att medverka till att täcka kostnaderna inte enbart bindas till det antal meddelanden som en institution sänder och tar emot eller till användningen av tjänsten. Kriterierna för kostnadsfördelningen godkänns i samarbetsgruppen och utifrån dem fastställer social- och hälsovårdsministeriet varje aktörs kostnadsandel på förslag av samarbetsgruppen.

I 2 mom. föreskrivs det om fördelningen av kostnaderna för utveckling och ändringar. Momentet preciseras så att kostnaderna ska fördelas mellan de berörda aktörerna utifrån hur mycket

arbete utveckling och ändringar medför. Då ska dels ändringar som gäller alla aktörer, dels ändringar som görs bara för en aktör eller flera aktörer beaktas. Med utveckling och ändringar avses ändringsarbeten som är mer omfattande än underhåll.

Efter att kontaktpunkten införts inte längre finns något behov av att föreskriva särskilt om uppbyggnadskostnader. I paragrafen föreslås ett liknande krav på enhällighet för samarbetsgruppens förslag om årsutfallet och varje aktörs kostnadsandelar som det finns för den årliga planen inklusive kostnadskalkyl i 24 §.

7.2 Lagen om Pensionsskyddscentralen

2 §. Pensionsskyddscentralens uppgifter. I paragrafen föreslås 2 mom. 3 punkten bli ändrad i överensstämmelse med den ändring som föreslås i 5 § 2 mom. i lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen. Enligt förslaget ska Pensionsskyddscentralen i enlighet med grundförordningen och tillämpningsförordningen avgöra om finsk lagstiftning om social trygghet ska tillämpas på en person. Pensionsskyddscentralens behörighet utvidgas till att gälla alla undantagssituationer. Dessutom ska Pensionsskyddscentralen avgöra de fall som gäller tillämplig lagstiftning i de överenskommelser om social trygghet som Finland ingått med andra länder.

Den föreslagna ändringen innefattar också fall när intyget ska utfärdas på den grunden att personen är anställd i Finland i en situation som huvudregeln i grundförordningen avser. Detta skulle varken påverka behandlingen av förmåner i socialförsäkringsinstitutionerna eller andra befogenheterna mellan Folkpensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen.

Vidare föreslås det att uttrycket ”på begäran” stryks i paragrafen, eftersom tillämpningen av finsk lagstiftning om social trygghet avgörs direkt utifrån grundförordningen exempelvis när någon arbetar i två eller flera medlemsstater. Dessutom preciseras bestämmelsen så att ett överklagbart beslut kan meddelas också på något annat sätt än på begäran. Till exempel om Pensionsskyddscentralen avslår en ansökan om intyg, meddelar den i stället ett överklagbart beslut. Ett överklagbart beslut ska också kunna meddelas när intyget utfärdas.

Till paragrafen fogas ett nytt 3 mom., enligt vilket Pensionsskyddscentralen ska meddela beslut och utfärda intyg avseende tillämplig lagstiftning.

8 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Förslaget är av konstitutionell betydelse med avseende på skyddet för privatlivet och för personuppgifter i 10 § i grundlagen.

Skyddet av personuppgifter är en grundläggande rättighet enligt artikel 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Enligt artikel 8 i stadgan har var och en rätt till skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne. Dessa uppgifter ska behandlas lagenligt för bestämda ändamål och på grundval av den berörda personens samtycke eller någon annan legitim och lagenlig grund. Var och en har rätt att få tillgång till insamlade uppgifter som rör honom eller henne och att få rättelse av dem. I artikel 52 regleras rätten att införa begränsningar i de grundläggande rättigheterna. Enligt artikel 52.1 ska varje begränsning i utövandet av rättigheterna och friheterna vara föreskriven i lag och förenlig med det väsentliga innehållet i dessa

rättigheter och friheter. Begränsningar får, med beaktande av proportionalitetsprincipen, endast göras om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter.

Dataskyddsförordningen är direkt tillämplig lagstiftning i medlemsstaterna. Den ger dock medlemsstaterna ett visst nationellt handlingsutrymme. Bestämmelserna i förordningen får preciseras genom nationell lagstiftning, på de villkor som anges i förordningen. I vissa fall ger förordningen dessutom möjlighet att genom nationell lagstiftning föreskriva om undantag från rättigheterna och skyldigheterna i förordningen. Förordningen innehåller bestämmelser om vilka rättigheter och skyldigheter det är möjligt att avvika från och om villkoren för undantag. Enligt grundlagsutskottet är det viktigt att det i den mån som EU-lagstiftningen kräver eller möjliggör reglering på det nationella planet tas hänsyn till de krav som de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna ställer, när det nationella handlingsutrymmet utnyttjas (GrUU 1/2018 rd och GrUU 25/2005 rd).

I senare praxis har grundlagsutskottet ansett att det med avseende på 10 § 1 mom. i grundlagen i princip räcker att bestämmelserna uppfyller kraven i EU:s allmänna dataskyddsförordning. Enligt utskottet bör skyddet för personuppgifter i fortsättningen i första hand tillgodoses utifrån den allmänna dataskyddsförordningen och den nya nationella allmänna lagstiftningen. Följaktligen bör lagstiftaren vara restriktiv när det gäller att införa nationell speciallagstiftning. Sådan lagstiftning bör vara avgränsad till nödvändiga bestämmelser inom ramen för det nationella handlingsutrymme som dataskyddsförordningen medger (GrUU 14/2018 rd). Grundlagsutskottet ser det dock som klart att behovet av speciallagstiftning måste bedömas utifrån det riskbaserade förhållningssätt som också dataskyddsförordningen kräver, vilket innebär att avseende måste fästas vid de hot och risker som behandlingen av personuppgifter orsakar. Ju större risk fysiska personers rättigheter och friheter utsätts för på grund av behandlingen desto mer motiverat är det med mer detaljerade bestämmelser. Denna omständighet är av särskild relevans när känsliga uppgifter behandlas (se GrUU 14/2018 rd).

Enligt den gällande lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen är Folkpensionsanstalten den som driver kontaktpunkten i rollen som personuppgiftsbiträde. Enligt förslaget ska Folkpensionsanstalten vara personuppgiftsansvarig för personuppgifter som rör sig via den identifieringstjänst för personer som Folkpensionsanstalten producerar för kontaktpunkten. Det är nödvändigt att föreskriva om Folkpensionsanstaltens roll i lag, eftersom Folkpensionsanstalten, om den är personuppgiftsbiträde, inte kan registrera personuppgifter för identifiering ur elektroniska handlingar som vänder sig till andra socialförsäkringsinstitutioner. Registreringen av uppgifter säkerställer uppgifternas integritet och korrekthet samt minskar risken för att flera identiteter bildas för samma person i de finländska registren.

På de grunder som anges ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen (352/2010) 21 §,
ändras 2 § 1 mom. 4 och 6 punkten, 4 § 1—5 och 7 punkten, 5 § 2 mom., 6 a §, 7 § 1 och 5 punkten, 8 § 3 punkten, 10, 15, 17, 18, 19, 23 §, 24 § 2 mom. samt 25 §,
av dem 6 a § sådan den lyder i lag 1137/2011 och 23 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1557/2015, samt
fogas till 2 § 1 mom. nya 7 och 8 punkter och till 24 § ett nytt 4 mom. som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *vårdförmån* offentlig hälso- och sjukvård och offentliga sjukhustjänster, rehabilitering som ordnas eller ersätts av Folkpensionsanstalten samt sjukvårdsersättningar och andra kostnader-sättningar enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) och lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015),

6) *elektronisk handling* strukturerad elektronisk handling enligt artikel 1.2 led d i tillämpningsförordningen,

7) *kontaktpunkt* det elektroniska system för överföring av uppgifter som avses i artikel 1.2 i tillämpningsförordningen,

8) *kontaktpunktens informationssystemtjänst* kontaktpunkten och den struktur bestående av tekniska tjänster som Folkpensionsanstalten producerar i anslutning till användningen av kontaktpunkten.

4 §

Behöriga institutioner i fråga om förmåner

I grundförordningens artikel 1 q led i och ii avsedda behöriga institutioner i Finland är enligt social trygghetsförmån

1) i fråga om sjukdomsförmåner, moderskapsförmåner och likvärdiga faderskapsförmåner
a) i ärenden som gäller vårdförmåner enheter som tillhandahåller offentlig hälso- och sjukvård och offentliga sjukhustjänster samt Folkpensionsanstalten till den del det är fråga om sjukvårds-ersättningar enligt sjukförsäkringslagen eller lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013), rehabilitering som ordnas eller ersätts av Folkpensionsanstalten och ersättning för kostnaderna för sjukdoms- och moderskapsförmåner som ges med stöd av grundförordningen

samt den behöriga försäkringsanstalten och Olycksfallsförsäkringscentralen till den del det är fråga om sjukvårdsersättningar och andra kostnadsersättningar enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,

- b) i ärenden som gäller kontantförmåner Folkpensionsanstalten,
- 2) i fråga om förmåner vid invaliditet
 - a) i ärenden som gäller sjukpension enligt folkpensionssystemet Folkpensionsanstalten,
 - b) i ärenden som gäller invalidpensioner enligt arbetspensionssystemet den arbetspensionsanstalt som är behörig enligt arbetspensionslagarna och Pensionsskyddscentralen,
- 3) i fråga om förmåner vid ålderdom
 - a) i ärenden som gäller ålderspension enligt folkpensionssystemet Folkpensionsanstalten,
 - b) i ärenden som gäller ålderspensioner enligt arbetspensionssystemet den arbetspensionsanstalt som är behörig enligt arbetspensionslagarna och Pensionsskyddscentralen,
- 4) i fråga om familjepensionsförmåner
 - a) i ärenden som gäller familjepensioner enligt folkpensionssystemet Folkpensionsanstalten,
 - b) i ärenden som gäller familjepensioner enligt arbetspensionssystemet den arbetspensionsanstalt som är behörig enligt arbetspensionslagarna och Pensionsskyddscentralen,
- 5) i fråga om förmåner vid olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar den behöriga försäkringsanstalten och Olycksfallsförsäkringscentralen,

7) i fråga om förmåner vid förtidspensionering den arbetspensionsanstalt som är behörig enligt arbetspensionslagarna, Pensionsskyddscentralen och Folkpensionsanstalten,

5 §

Utsedda behöriga institutioner och organ i fråga om tillämplig lagstiftning

Pensionsskyddscentralen och Folkpensionsanstalten är de organ enligt artikel 16 i grundförordningen som utses av den behöriga myndigheten vid överenskommelse om undantag från den tillämpliga lagstiftningen i de fall som avses i 1 mom.

6 a §

Utsedd behörig institution i vissa ärenden som gäller återbetalning av arbetslöshetsförmåner

I grundförordningens artikel 1 q led iii avsedd behörig institution som utses av den behöriga myndigheten är Sysselsättningsfonden, när bestämmelserna i artiklarna 65.6 och 65.7 i grundförordningen och i artikel 70 i tillämpningsförordningen tillämpas i ärenden som gäller det inkomstrelaterade systemet inom arbetslöshetsförsäkringen.

7 §

Institution på bosättningsorten och institution på vistelseorten

I grundförordningens artikel 1 led r avsedda institutioner på bosättningsorten och på vistelseorten i Finland är enligt social trygghetsförmån

- 1) i fråga om sjukdomsförmåner, moderskapsförmåner och likvärdiga faderskapsförmåner
- a) i ärenden som gäller vårdförmåner enheter som tillhandahåller offentlig hälso- och sjukvård och offentliga sjukhustjänster samt Folkpensionsanstalten till den del det är fråga om sjukvårdsersättningar enligt sjukförsäkringslagen eller lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård,

rehabilitering som ordnas eller ersätts av Folkpensionsanstalten och ersättning för kostnaderna för sjukdoms- och moderskapsförmåner som ges med stöd av grundförordningen,

b) i ärenden som gäller kontantförmåner Folkpensionsanstalten,

5) i fråga om förmåner vid olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar Olycksfallsförsäkringscentralen,

8 §

Förbindelseorgan

Förbindelseorgan enligt artikel 1.2 led b i tillämpningsförordningen är i Finland

3) Olycksfallsförsäkringscentralen i ärenden som gäller förmåner vid olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar och i fråga om uppgifter som enligt bestämmelserna om återbetalning av förmåner i avdelning IV i tillämpningsförordningen tilldelats förbindelseorganet.

10 §

Utsedd institution i fråga om indrivning

Pensionsskyddscentralen är den utsedda institution som avses i artikel 75.2 i tillämpningsförordningen, när det är fråga om att en institution i en annan medlemsstat har begärt indrivning av obetalda försäkringspremier och när ingen pension betalas ut i Finland.

15 §

Kontaktpunkt

Kontaktpunkten finns vid Folkpensionsanstalten.

17 §

Folkpensionsanstaltens uppgifter och ansvar för att driva kontaktpunktens informations-systemtjänst

Folkpensionsanstalten ska driva kontaktpunkten för de myndigheters, institutioners och organs räkning som avses i 4—10 § och se till att dess verksamhet skapar datateknisk kapacitet för elektroniskt informationsutbyte. Dessutom ska Folkpensionsanstalten producera och driva tekniska tjänster i anslutning till användningen av kontaktpunkten.

I egenskap av institution som driver kontaktpunktens informationssystemtjänst är Folkpensionsanstalten personuppgiftsbiträde enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (*allmän data-skyddsförordning*). Till den del det är fråga om en tjänst för personidentifiering som produceras av Folkpensionsanstalten för kontaktpunkten är Folkpensionsanstalten personuppgiftsansvarig enligt den förordningen.

Folkpensionsanstalten ska föra statistik över antalet elektroniska handlingar som går via kontaktpunkten för att fördela de kostnader som avses i 25 §.

18 §

Personuppgiftsansvariga

Personuppgiftsansvariga för kontaktpunktens informationssystem är de myndigheter, institutioner och organ som avses i 4—10 §, var och en med avseende på sin egen information.

19 §

Rätt att behandla en annan personuppgiftsansvarigs personuppgifter

Olycksfallsförsäkringscentralen har rätt att behandla uppgifter som ingår i en elektronisk handling, om det är nödvändigt för att utreda vilken försäkringsanstalt som är behörig.

23 §

Samarbetsgrupp

För utveckling, administration och kostnadsfördelning i fråga om det elektroniska informationsutbytet ska social- och hälsovårdsministeriet för tre år i sänder tillsätta en samarbetsgrupp som ska arbeta under ministeriets ledning. De aktörer som anlitar kontaktpunktens informationssystemtjänst ska vara företrädare i samarbetsgruppen. Utöver medlemmarna kan social- och hälsovårdsministeriet förordna experter till samarbetsgruppen på förslag av de aktörer som är företrädare i gruppen. Samarbetsgruppen ska ha tillräckligt stor sakkunskap i Europeiska unionens lagstiftning om social trygghet, den nationella lagstiftningen om social trygghet och informationssystem.

Samarbetsgruppen ska sammanträda minst två gånger om året och alltid när en företrädare aktör kräver det.

24 §

Samarbetsgruppens uppgifter

Samarbetsgruppen ska årligen fastlägga de totala kostnaderna för användningen av kontaktpunktens informationssystemtjänst.

Samarbetsgruppen ska följa utvecklingen av det elektroniska informationsutbytet i anknytning till verkställigheten av lagstiftningen om social trygghet.

25 §

Kostnadsfördelning

Kostnaderna för utveckling och användning samt för drift och administration av kontaktpunktens informationssystemtjänst ska årligen fördelas mellan de myndigheter, institutioner och organ som avses i 4—10 §. Kostnadsfördelningen ska då grunda sig på de totala faktiska kostnaderna och utfallen året innan.

Kostnaderna för utveckling och ändringsarbeten ska fördelas mellan de berörda aktörerna utifrån hur mycket arbete de har orsakat.

På enhälligt förslag av samarbetsgruppen ska social- och hälsovårdsministeriet fastställa de årliga utfall som avses i 24 § och kostnadsandelen för varje aktör utifrån dem.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om Pensionsskyddscentralen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006) 2 § 2 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag 353/2010, och
fogas till 2 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1111/2017, 353/2010 och 901/2014, en ny 3 a punkt samt till 2 §, sådan den lyder i lagarna 1111/2007, 353/2010, 901/2014 och 1263/2016, ett nytt 3 mom. som följer:

2 §

Pensionsskyddscentralens uppgifter

Pensionsskyddscentralen har dessutom till uppgift att

3) avgöra om finsk lagstiftning om social trygghet ska tillämpas på en arbetstagare, tjänsteman eller företagare på grundval av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (*EU:s grundförordning om social trygghet*) i fall som avser intyg A1 enligt förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (*EU:s tillämpningsförordning om social trygghet*) eller undantag enligt artikel 16 i EU:s grundförordning om social trygghet;

3 a) utifrån bestämmelserna om tillämplig lagstiftning i de överenskommelser om social trygghet som Finland har ingått avgöra om en person kan ges ett intyg eller meddelas ett beslut om tillämplig lagstiftning som också kan avse ett ärende om undantag.

Pensionsskyddscentralen ska utfärda ett intyg eller meddela ett beslut om ett sådant avgörande som avses i 2 mom. 3 och 3 a punkten.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 20 augusti 2020

Statsminister

Sanna Marin

Social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen

1.

Lag

om ändring av lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen (352/2010) 21 §,
ändras 2 § 1 mom. 4 och 6 punkten, 4 § 1—5 och 7 punkten, 5 § 2 mom., 6 a §, 7 § 1 och 5 punkten, 8 § 3 punkten, 10, 15, 17, 18, 19, 23 §, 24 § 2 mom. samt 25 §,
av dem 6 a § sådan den lyder i lag 1137/2011 och 23 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1557/2015, samt
fogas till 2 § 1 mom. nya 7 och 8 punkter och till 24 § ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *vårdförmån* offentlig hälso- och sjukvård och offentliga sjukhustjänster, rehabilitering som ordnas eller ersätts av Folkpensionsanstalten och sjukvårdsersättningar enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) och lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948),

6) *elektronisk handling* strukturerad elektronisk handling enligt artikel 1.2 led d i tillämpningsförförordningen,

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *vårdförmån* offentlig hälso- och sjukvård och offentliga sjukhustjänster, rehabilitering som ordnas eller ersätts av Folkpensionsanstalten *samt* sjukvårdsersättningar *och andra kostnadsersättningar* enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) och lagen om *olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar* (459/2015),

6) *elektronisk handling* strukturerad elektronisk handling enligt artikel 1.2 led d i tillämpningsförförordningen,

7) *kontaktpunkt* det elektroniska system för överföring av uppgifter som avses i artikel 1.2 i tillämpningsförförordningen,

8) *kontaktpunktens informationssystem-tjänst* kontaktpunkten och den struktur bestående av tekniska tjänster som Folkpensionsanstalten producerar i anslutning till användningen av kontaktpunkten.

Gällande lydelse

4 §

Behöriga institutioner i fråga om förmåner

I grundförordningens artikel 1 q led i och ii avsedda behöriga institutioner i Finland är enligt social trygghetsförmån

1) i fråga om sjukdomsförmåner, moderskapsförmåner och likvärdiga faderskapsförmåner

a) i ärenden som gäller vårdförmåner enheter som tillhandahåller offentlig hälso- och sjukvård och offentliga sjukhustjänster samt Folkpensionsanstalten till den del det är fråga om sjukvårdsersättningar enligt sjukförsäkringslagen, rehabilitering som ordnas eller ersätts av Folkpensionsanstalten och ersättning för kostnaderna för sjukdoms- och moderskapsförmåner som ges med stöd av grundförordningen samt den behöriga olycksfallsförsäkringsanstalten eller Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund till den del det är fråga om sjukvårdsersättningar enligt lagen om olycksfallsförsäkring,

b) i ärenden som gäller kontantförmåner Folkpensionsanstalten,

2) i fråga om förmåner vid invaliditet

a) i ärenden som gäller sjukpension enligt folkpensionssystemet Folkpensionsanstalten,

b) i ärenden som gäller invalidpensioner enligt arbetspensionssystemet den arbetspensionsanstalt som är behörig enligt arbetspensionslagarna,

3) i fråga om förmåner vid ålderdom

a) i ärenden som gäller ålderspensioner enligt folkpensionssystemet Folkpensionsanstalten,

b) i ärenden som gäller ålderspensioner enligt arbetspensionssystemet den arbetspensionsanstalt som är behörig enligt arbetspensionslagarna,

4) i fråga om familjepensionsförmåner

a) i ärenden som gäller familjepensioner enligt folkpensionssystemet Folkpensionsanstalten,

Föreslagen lydelse

4 §

Behöriga institutioner i fråga om förmåner

I grundförordningens artikel 1 q led i och ii avsedda behöriga institutioner i Finland är enligt social trygghetsförmån

1) i fråga om sjukdomsförmåner, moderskapsförmåner och likvärdiga faderskapsförmåner

a) i ärenden som gäller vårdförmåner enheter som tillhandahåller offentlig hälso- och sjukvård och offentliga sjukhustjänster samt Folkpensionsanstalten till den del det är fråga om sjukvårdsersättningar enligt sjukförsäkringslagen *eller lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013)*, rehabilitering som ordnas eller ersätts av Folkpensionsanstalten och ersättning för kostnaderna för sjukdoms- och moderskapsförmåner som ges med stöd av grundförordningen samt den behöriga försäkringsanstalten och *Olycksfallsförsäkringscentralen* till den del det är fråga om sjukvårdsersättningar och andra kostnadsersättningar enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,

b) i ärenden som gäller kontantförmåner Folkpensionsanstalten,

2) i fråga om förmåner vid invaliditet

a) i ärenden som gäller sjukpension enligt folkpensionssystemet Folkpensionsanstalten,

b) i ärenden som gäller invalidpensioner enligt arbetspensionssystemet den arbetspensionsanstalt som är behörig enligt arbetspensionslagarna *och Pensionsskyddscentralen*,

3) i fråga om förmåner vid ålderdom

a) i ärenden som gäller ålderspension enligt folkpensionssystemet Folkpensionsanstalten,

b) i ärenden som gäller ålderspensioner enligt arbetspensionssystemet den arbetspensionsanstalt som är behörig enligt arbetspensionslagarna *och Pensionsskyddscentralen*,

4) i fråga om familjepensionsförmåner

a) i ärenden som gäller familjepensioner enligt folkpensionssystemet Folkpensionsanstalten,

Gällande lydelse

b) i ärenden som gäller familjepensioner enligt arbetspensionssystemet den arbetspensionsanstalt som är behörig enligt arbetspensionslagarna,

5) i fråga om förmåner vid olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar den behöriga olycksfallsförsäkringsanstalten eller Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbund,

7) i fråga om förmåner vid förtidspensionering den arbetspensionsanstalt som är behörig enligt arbetspensionslagarna,

5 §

Utsedda behöriga institutioner och organ i fråga om tillämplig lagstiftning

Pensionsskyddscentralen och Folkpensionsanstalten är de organ enligt artikel 16 i grundförordningen som utses av den behöriga myndigheten vid överenskommelse om undantag från den tillämpliga lagstiftningen i de fall som avses i 1 mom. *På begäran av den berörda personen eller dennes arbetsgivare ska en ansökan som gäller tillämplig lagstiftning överföras till social- och hälsovårdsministeriet som avgör frågan i egenskap av behörig myndighet.*

6 a §

Utsedd behörig institution i vissa ärenden som gäller återbetalning av arbetslöshetsförmåner

I grundförordningens artikel 1 q led iii avsedd behörig institution som utses av den behöriga myndigheten är arbetslöshetsförsäkringsfonden, när bestämmelserna i artiklarna 65.6 och 65.7 i grundförordningen och i artikel 70 i tillämpningsförordningen tillämpas i ärenden som gäller det inkomstrelaterade systemet inom arbetslöshetsförsäkringen.

Föreslagen lydelse

b) i ärenden som gäller familjepensioner enligt arbetspensionssystemet den arbetspensionsanstalt som är behörig enligt arbetspensionslagarna och Pensionsskyddscentralen,

5) i fråga om förmåner vid olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar den behöriga försäkringsanstalten och Olycksfallsförsäkringscentralen,

7) i fråga om förmåner vid förtidspensionering den arbetspensionsanstalt som är behörig enligt arbetspensionslagarna, Pensionsskyddscentralen och Folkpensionsanstalten,

5 §

Utsedda behöriga institutioner och organ i fråga om tillämplig lagstiftning

Pensionsskyddscentralen och Folkpensionsanstalten är de organ enligt artikel 16 i grundförordningen som utses av den behöriga myndigheten vid överenskommelse om undantag från den tillämpliga lagstiftningen i de fall som avses i 1 mom.

6 a §

Utsedd behörig institution i vissa ärenden som gäller återbetalning av arbetslöshetsförmåner

I grundförordningens artikel 1 q led iii avsedd behörig institution som utses av den behöriga myndigheten är Sysselsättningsfonden, när bestämmelserna i artiklarna 65.6 och 65.7 i grundförordningen och i artikel 70 i tillämpningsförordningen tillämpas i ärenden som gäller det inkomstrelaterade systemet inom arbetslöshetsförsäkringen.

Gällande lydelse

7 §

Institution på bosättningsorten och institution på vistelseorten

I grundförordningens artikel 1 led r avsedda institutioner på bosättningsorten och på vistelseorten i Finland är enligt social trygghetsförmån

1) i fråga om sjukdomsförmåner, moderskapsförmåner och likvärdiga faderskapsförmåner

a) i ärenden som gäller vårdförmåner enheter som tillhandahåller offentlig hälso- och sjukvård och offentliga sjukhustjänster samt Folkpensionsanstalten till den del det är fråga om sjukvårdsersättningar enligt sjukförsäkringslagen, rehabilitering som ordnas eller ersätts av Folkpensionsanstalten och ersättning för kostnaderna för sjukdoms- och moderskapsförmåner som ges med stöd av grundförordningen,

b) i ärenden som gäller kontantförmåner Folkpensionsanstalten,

5) i fråga om förmåner vid olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund,

8 §

Förbindelseorgan

Förbindelseorgan enligt artikel 1.2 led b i tillämpningsförordningen är i Finland

3) Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund i ärenden som gäller förmåner vid olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar och i fråga om uppgifter som enligt bestämmelserna om återbetalning av förmåner i avdelning IV i tillämpningsförordningen tilldelats förbindelseorganet.

Föreslagen lydelse

7 §

Institution på bosättningsorten och institution på vistelseorten

I grundförordningens artikel 1 led r avsedda institutioner på bosättningsorten och på vistelseorten i Finland är enligt social trygghetsförmån

1) i fråga om sjukdomsförmåner, moderskapsförmåner och likvärdiga faderskapsförmåner

a) i ärenden som gäller vårdförmåner enheter som tillhandahåller offentlig hälso- och sjukvård och offentliga sjukhustjänster samt Folkpensionsanstalten till den del det är fråga om sjukvårdsersättningar enligt sjukförsäkringslagen *eller lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård*, rehabilitering som ordnas eller ersätts av Folkpensionsanstalten och ersättning för kostnaderna för sjukdoms- och moderskapsförmåner som ges med stöd av grundförordningen,

b) i ärenden som gäller kontantförmåner Folkpensionsanstalten,

5) i fråga om förmåner vid olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar *Olycksfallsförsäkringscentralen*,

8 §

Förbindelseorgan

Förbindelseorgan enligt artikel 1.2 led b i tillämpningsförordningen är i Finland

3) *Olycksfallsförsäkringscentralen* i ärenden som gäller förmåner vid olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar och i fråga om uppgifter som enligt bestämmelserna om återbetalning av förmåner i avdelning IV i tillämpningsförordningen tilldelats förbindelseorganet.

Gällande lydelse

10 §

Indrivning

I Finland är Pensionsskyddscentralen den utsedda institution som avses i artikel 75.2 i tillämpningsförfordningen när det är fråga om att en institution i en annan medlemsstat har begärt indrivning av försäkringspremier.

Pensionsskyddscentralen svarar för att utbetalningar som i denna lag avsedda myndigheter och institutioner eller myndigheter som beviljar utkomststöd har gjort till för stort belopp drivs in från pensioner som beviljas av någon annan medlemsstat.

15 §

Kontaktpunkt

I Finland finns den kontaktpunkt som avses i artikel 1.2 i tillämpningsförfordningen vid Folkpensionsanstalten.

17 §

Folkpensionsanstaltens uppgifter och ansvar som kontaktpunkt

För verksamheten som kontaktpunkt ska Folkpensionsanstalten ha nödvändig datateknisk kapacitet, se till att informationsutbytet håller tillräckligt hög nivå i fråga om informationssäkerhet och ha hand om kontaktpunktens informationssystem för de myndigheters, institutioners och organs räkning som avses i denna lag. Folkpensionsanstalten kan också tillhandahålla tjänster för informationssystemet för dessa myndigheter, institutioner och organ.

Folkpensionsanstalten ska svara för den allmänna verksamheten på kontaktpunkten, se till att verksamheten är lagenlig och dessutom svara för att uppgifterna i informationssystemet är användbara, integrerade och är oförändrade och att de skyddas, bevaras och i förekommande fall förstörs.

Föreslagen lydelse

10 §

Utsedd institution i fråga om indrivning

Pensionsskyddscentralen är den utsedda institution som avses i artikel 75.2 i tillämpningsförfordningen, när det är fråga om att en institution i en annan medlemsstat har begärt indrivning av *obetalda* försäkringspremier och när ingen pension betalas ut i Finland.

15 §

Kontaktpunkt

Kontaktpunkten finns vid Folkpensionsanstalten.

17 §

Folkpensionsanstaltens uppgifter och ansvar för att driva kontaktpunktens informationssystemtjänst

Folkpensionsanstalten ska driva kontaktpunkten för de myndigheters, institutioners och organs räkning som avses i 4–10 § och se till att dess verksamhet skapar datateknisk kapacitet för elektroniskt informationsutbyte. Dessutom ska Folkpensionsanstalten producera och driva tekniska tjänster i anslutning till användningen av kontaktpunkten.

I egenskap av institution som driver kontaktpunktens informationssystemtjänst är Folkpensionsanstalten personuppgiftsbiträde enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning). Till den del det är fråga om en tjänst för personidentifiering som produceras av Folkpens-

Gällande lydelse

Folkpensionsanstalten ska se till att det vid kontaktpunkten finns nödvändiga reservsystem med tanke på störningar i verksamheten och verksamheten under exceptionella förhållanden.

Folkpensionsanstalten ska samla in logguppgifter för kontroll av hur i uppgifterna i informationssystemet används.

Folkpensionsanstalten ska föra statistik över de elektroniska handlingar som kontaktpunkten behandlar och förmedlar för att fördela de kostnader som avses i 25 §.

18 §

Den registeransvariges uppgifter och ansvar

Varje myndighet, institution och organ är registeransvarig för de av sina egna uppgifter som behandlas i informationssystemet vid kontaktpunkten och svarar för att samla in logguppgifter om sina egna uppgifter och om de elektroniska handlingar som förmedlas till dem eller som de får tillgång till via kontaktpunkten för att det ska kunna kontrolleras hur uppgifterna används.

19 §

Rätt att använda kontaktpunktens informationssystemtjänst

Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund och Pensionsskyddscentralen har rätt att öppna elektroniska handlingar som ingår i deras behörighet, om det är nödvändigt för att ta reda på vem som är behörig olycksfallsförsäkringsanstalt eller arbetspensionsanstalt.

21 §

Behandling och bevarande av personuppgifter

För verksamheten vid kontaktpunkten har Folkpensionsanstalten rätt att behandla uppgifter i informationssystemet i överensstämmelse med användningsändamålet för systemet.

Föreslagen lydelse

ionsanstalten för kontaktpunkten är Folkpensionsanstalten personuppgiftsansvarig enligt den förordningen.

Folkpensionsanstalten ska föra statistik över antalet elektroniska handlingar som går via kontaktpunkten för att fördela de kostnader som avses i 25 §.

18 §

Personuppgiftsansvariga

Personuppgiftsansvariga för kontaktpunktens informationssystem är de myndigheter, institutioner och organ som avses i 4–10 §, var och en med avseende på sin egen information.

19 §

Rätt att behandla en annan personuppgiftsansvarigs personuppgifter

Olycksfallsförsäkringscentralen har rätt att behandla uppgifter som ingår i en elektronisk handling, om det är nödvändigt för att utreda vilken försäkringsanstalt som är behörig.

(upphävs)

Gällande lydelse

I arkivlagen (831/1994) eller annan lagstiftning föreskrivs om bestämmande av förvaringstiden för handlingar.

23 §

Samarbetsgrupp

För utveckling, administration och kostnadsfördelning i fråga om det elektroniska informationsutbytet ska social- och hälsovårdsministeriet för tre år i sänder tillsätta en samarbetsgrupp med sex medlemmar. Social- och hälsovårdsministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter, Folkpensionsanstalten, Pensionskyddscentralen, Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund och Arbetslöshetskassornas samorganisation ska vara företrädare i samarbetsgruppen. Utöver medlemmarna kan social- och hälsovårdsministeriet förordna högst två experter till samarbetsgruppen på förslag av de aktörer som är företrädare i gruppen. Samarbetsgruppen ska ha tillräckligt stor sakkunskap i Europeiska unionens lagstiftning om social trygghet, den nationella lagstiftningen om social trygghet och informationssystem.

Samarbetsgruppen ska inom sig välja en ordförande. Den ska sammanträda minst två gånger om året och alltid när en företrädare aktör kräver det.

24 §

Samarbetsgruppens uppgifter

Samarbetsgruppen ska årligen fastlägga de årliga *utfallen* och de totala faktiska kostnaderna för det *elektroniska* informationsutbytet, *den allmänna administrationen av kontaktpunkten och de anlitade tjänsterna.*

Föreslagen lydelse

23 §

Samarbetsgrupp

För utveckling, administration och kostnadsfördelning i fråga om det elektroniska informationsutbytet ska social- och hälsovårdsministeriet för tre år i sänder tillsätta en samarbetsgrupp *som ska arbeta under ministeriets ledning. De aktörer som anlitat kontaktpunktens informationssystemtjänst ska vara företrädare i samarbetsgruppen. Utöver medlemmarna kan social- och hälsovårdsministeriet förordna experter till samarbetsgruppen på förslag av de aktörer som är företrädare i gruppen.* Samarbetsgruppen ska ha tillräckligt stor sakkunskap i Europeiska unionens lagstiftning om social trygghet, den nationella lagstiftningen om social trygghet och informationssystem.

Samarbetsgruppen ska sammanträda minst två gånger om året och alltid när en företrädare aktör kräver det.

24 §

Samarbetsgruppens uppgifter

Samarbetsgruppen ska årligen fastlägga de totala kostnaderna för användningen av kontaktpunktens informationssystemtjänst.

Samarbetsgruppen ska följa utvecklingen av det elektroniska informationsutbytet i anknytning till verkställigheten av lagstiftningen om social trygghet.

Gällande lydelse

25 §

Kostnadsfördelning

De gemensamma kostnaderna för användning och administration av kontaktpunkten ska årligen fördelas mellan de aktörer som har deltagit i informationsutbytet utifrån omfattningen på informationsutbytet och de anlitade tjänsterna. Kostnadsfördelningen ska då grunda sig på de totala faktiska kostnaderna och utfallen året innan.

Kostnaderna för utveckling, underhåll och ändringar ska fördelas mellan aktörerna utifrån hur mycket arbete de har orsakat. De gemensamma kostnaderna ska fördelas i relation till kostnaderna för användning och administration. Den berörda aktören ska stå för kostnaderna om en ändring bara gäller en aktör.

Kostnaderna för att bygga upp kontaktpunkten ska fördelas mellan aktörerna utifrån den arbetsmängd som respektive aktörers andel har orsakat. De gemensamma kostnaderna ska fördelas i relation till de beräknade kostnaderna för användning och administration.

På förslag av samarbetsgruppen ska social- och hälsovårdsministeriet fastställa de årliga utfall som avses i 24 § och kostnadsandelen för varje aktör utifrån dem.

Föreslagen lydelse

25 §

Kostnadsfördelning

Kostnaderna för utveckling och användning samt för drift och administration av kontaktpunktens informationssystemtjänst ska årligen fördelas mellan de myndigheter, institutioner och organ som avses i 4—10 §. Kostnadsfördelningen ska då grunda sig på de totala faktiska kostnaderna och utfallen året innan.

Kostnaderna för utveckling och ändringsarbeten ska fördelas mellan de berörda aktörerna utifrån hur mycket arbete de har orsakat.

På *enhälligt* förslag av samarbetsgruppen ska social- och hälsovårdsministeriet fastställa de årliga utfall som avses i 24 § och kostnadsandelen för varje aktör utifrån dem.

Denna lag träder i kraft den

20 .

2.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om Pensionsskyddscentralen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006) 2 § 2 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag 353/2010, och
fogas till 2 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1111/2017, 353/2010 och 901/2014, en ny 3 a punkt samt till 2 §, sådan den lyder i lagarna 1111/2007, 353/2010, 901/2014 och 1263/2016, ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

Pensionsskyddscentralens uppgifter

 Pensionsskyddscentralen har dessutom till uppgift att

 3) på begäran av en arbetsgivare, arbetstagarare, tjänsteman eller företagare avgöra om finsk lagstiftning om social trygghet enligt bestämmelserna om tillämplig lagstiftning i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (*EU:s grundförordning om social trygghet*) och förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (*EU:s tillämpningsförordning om social trygghet*) eller i Finlands överenskommelser om social trygghet ska tillämpas på en person som arbetar utomlands och på begäran av en part fatta ett överklagbart beslut i ärendet utom när det är fråga om sådana undantag som avses i artikel 16 i EU:s grundförordning om social trygghet,

Föreslagen lydelse

2 §

Pensionsskyddscentralens uppgifter

 Pensionsskyddscentralen har dessutom till uppgift att

 3) avgöra om finsk lagstiftning om social trygghet ska tillämpas på en arbetstagarare, tjänsteman eller företagare på grundval av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EU:s grundförordning om social trygghet) i fall som avser intyg A1 enligt förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EU:s tillämpningsförordning om social trygghet) eller undantag enligt artikel 16 i EU:s grundförordning om social trygghet;

3 a) utifrån bestämmelserna om tillämplig lagstiftning i de överenskommelser om social trygghet som Finland har ingått avgöra om en

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

person kan ges ett intyg eller meddelas ett beslut om tillämplig lagstiftning som också kan avse ett ärende om undantag,

Pensionsskyddscentralen ska utfärda ett intyg eller meddela ett beslut om ett sådant avgörande som avses i 2 mom. 3 och 3 a punkten.

Denna lag träder i kraft den 20 .